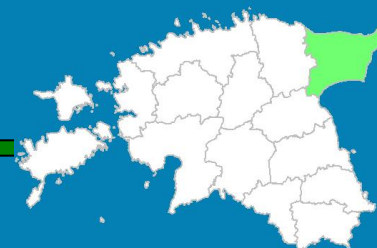
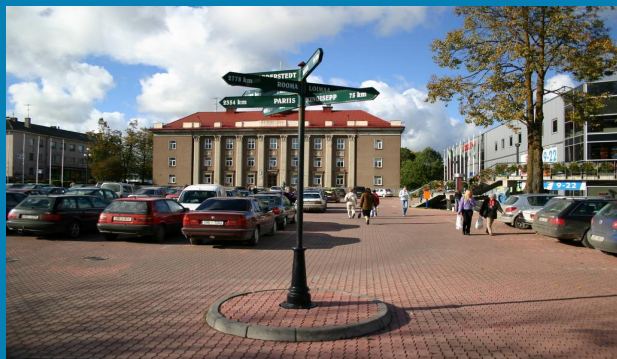

Eerika-Juhan Truuväli – tema ajastu ning tulevik
Pühendatud Eerik-Juhan Truuväli
sünniaastapäevale
„Eerik-Juhan Truuväli kui kohalike
omavalitsuste eest seisja ja kolleeg
11.03.2020, Tallinna Ülikool

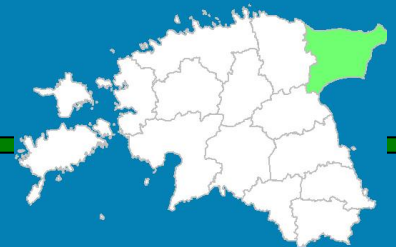
„AEG ON TERVISE KÕRVAL KÕIGE SUUREM VARA”. Nii kõlab üks paljudest *ÜLO VOOGLAIU* mõtetest raamatus „Aeg ja vaim”.

Hoidkem ja kasutagem seda vara mineviku jäädvustamiseks.

Ka täna meenutame ja räägime mineviku vormis ja inimesest, kes oma tegevusega kujundas, hoidis ja arendas väärtushinnanguid ja põhiseaduskultuuri.

Mõned killud eerik-Juhan Truuvälja tegevusest, mille kaudu avaldub kohalike omavalitsuste eest seismine...

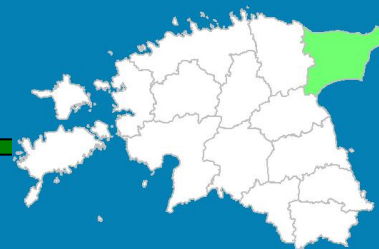
Enne kõike ja vahetult toimus see õiguskantslerina.

Eesti õiguskantsler on sõltumatu ametiisik, kes teostab järelevalvet seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu ning kohaliku omavalitsuse õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle

Eerik-Juhan Truuväli – õiguskantsleriga oli ärakuulaja ja puudustele tähelepanu juhtija, oli otsustuskindel, enesekindel, väarikas, nõudlik nii iseenda, kui teiste suhtes, usaldusväärne.

Minul oli siis ja ka nüüd Eerik-Juhan Truuvälja nime lugedes ja kuuldes aukartus.

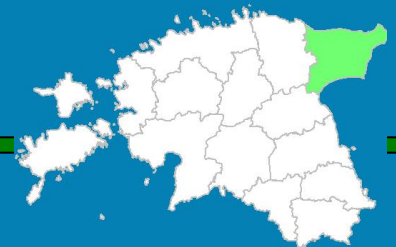

Põhiseaduse teel

Nii nagu oli Eerik-Juhan Truuväli väärikas inimene, jurist, professor, õiguskantsler, on väärikas ka tema teos „Põhiseaduse teel”, mis sisaldab dokumente ja materjale ning tema selgitusi.

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi konstitutsiooni (põhiseaduse) vastuvõtmise ja väljakuulutamise kohta, jõustus 13. aprillist 1978.a.

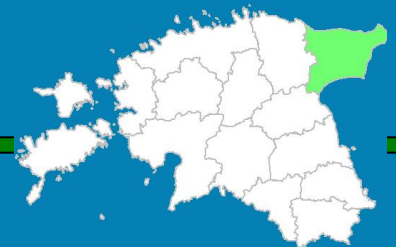
Eesti Vabariigi kõigis varasemates põhiseadustes juhinduti riikliku omavalitsuse teooriast, mille kohaselt kohalikku omavalitsust käsitleti RIIGIVALITSEMISE ERILIIGINA

Põhiseaduse teel

Teise klassikalise omavalitsusteooria - vaba kogukonna teooria kohaselt peab riik austama kogukondliku halduse vabadust ja kogukondlike õiguste võõrandamatust.

1992. aasta põhiseaduses on kohalikku omavalitsust üheselt eraldatud täidesaatvast riigivõimust, s.t. on tehtud selge valik detsentraliseerimisprintsipi kasuks.

Aga nüüd ka sellest kus, avaldus Eerik-Juhan Truuvälja kui õiguskantsler sõltumatus ja mõjukus.

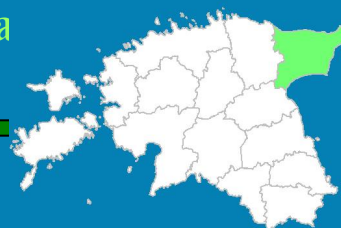
Pika omavalitsuse taustaga inimesena võin öelda, et ehk alati ei olnud meeldiv kuulda või lugeda õiguskantsleri väljaütlemisi omavalitsuste aadressil. Aga tuleb tunnistada, et lugedes nüüd neid arvamus, sõnavõtte ja seisukohti, on neis tõde ja see, et õiguskantsler taotles korduvalt kohalike omavalitsuste aktide põhiseadusvastaseks tunnistamist ja seejuures edukalt.

Õiguskantsler esitas Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumile ettepaneku põhiseaduse § 142 lõike 2 korras tunnistada Narva Linnavolikogu 28. juuni 1993. a. otsus nr. 15 «Suhtumisest välismaalaste seadusesse» kehtetuks vastuolu tõttu põhiseaduse §-de 2, 154 ja 3 sätetega

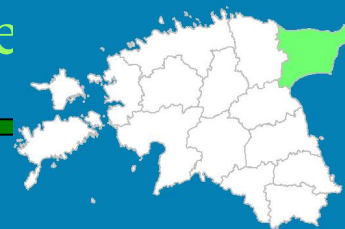
imes

aduslikkuse järelevalve kohtukolleegium otsustas:

Põhiseadusevastaseks tunnistamiste kaasustega kujundas Riigikohus selle käigus muuhulgas praktika, mida tuleks pidada riigielu, mida kohaliku elu küsimuseks. Kuna põhiseadus on selles osas võrdlemisi lakooniline, on Riigikohtu praktika oluline, et oleks võimalik hakata eristama riigi ja kohaliku omavalitsuse funktsioone.

Õiguskantsleri tähelepanu juhtimine õigusaktide andjate vigadele, mis esmapilgul tunduvad detailide süsteemi korrastatuse

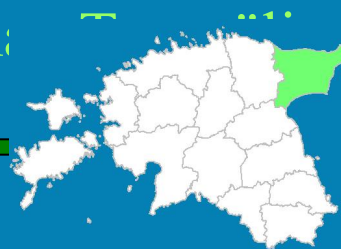
antud juhul ei ole vähetähtsad

Eerik-Juhan Truuväli kolleegina!

Minu kokkupuutumises oli tihedas koostöös MTÜs POLIS.

Viimse hetkeni oli tema tugi mõttetöös, sõnas, kirjas, pildis. Väga ere mälestus on koostööreisilt Soome Parlamenti, Valitsusse, kus avaldus Eerika-Juhan Truuväli mulle varem tundunud karmi, tõsisena, palju inimlikum pool. Ja milline šarm... Täna tahan eriliselt välja tuua MTÜ POLIS koostööpartnerite läbivaks jooneks inimlikkus, inimeste väärtustamine. Ja igal tegevusel – konverentsid, seminarid ja ka tänasel kollokviumil on inimlik mõõde.

Sellised väikesed killud meenutamaks Eerik-Juhan Truuväli

Täna!

Eve East

**Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse
esimees, Toila vallavanem, MTÜ POLIS
asepresident**

